

Stichting Behoud van 't Oud

Object | Beeld & Geluid

Nummer 1 - 2022

Stichting Behoud van 't Oud

Voorwoord:

Beste relatie,

2021 is een bijzonder jaar geweest voor ons allemaal, en zoals vele andere organisaties heeft Corona ook een grote impact op onze stichting, maar wij hebben als stichting niet stilgezeten. Vele normale activiteiten om bijvoorbeeld financiële sponsoring te bevorderen zijn het afgelopen jaar feitelijk uitgesteld, maar alle vrijwilligers van Stichting Behoud van 't Oud hebben hun steentje bijgedragen om te zorgen dat de stichting ondanks alles is blijven groeien.

Ons devies geldt hier sterk, zoals verwoord door een vrijwilliger van onze stichting: Zonder tegenslagen leert men niets en wordt men ook niet creatief of inventief.

In het afgelopen jaar hebben wij meerdere bijzondere schenkingen mogen toevoegen aan onze collectie, waar-onder diverse objecten van museumfabriek Winterswijk en museum Noordwijk en meerdere particulieren. Hiervoor onze hartelijke dank aan u allen! Uw schenkingen worden met zorg opgeslagen en tentoongesteld wanneer hier gelegenheid voor is.

Vrijwilligers updaten dagelijks onze website met nieuwe informatie en objecten uit onze collectie. Dit heeft gezorgd dat wij tegen het einde van 2021 ruim 10.000 bezoekers per maand konden tellen. Ongeveer 90% van het aantal bezoekers komt uit Nederland rest komt uit vrijwel elk werelddeel.

Ook hebben wij diverse pagina's genealogie vol wetenswaardige informatie toegevoegd aan onze website, wat zeer in trek blijkt bij onze dagelijkse bezoekers. We zijn trots op deze continue ontwikkelingen, en nodigen u uit ook onze website regelmatig te bezoeken om op de hoogte te blijven:
www.stichtingbehoudvanoud.nl

In ons nieuw depot onder het gemeentehuis ligt vrijwel onze gehele collectie (kinder-) boeken en fotografica opgeslagen. In ons andere depot liggen overige objecten opgeslagen waar wij niet direct mee kunnen exposeren. In onze depots zijn wij met meerdere vrijwilligers actief bezig om overzichtelijkheid en categorisering te bevorderen, wat ook onze activiteiten in de komende jaren zal vergemakkelijken.

Wij hopen dat we begin 2022 weer voortgang kunnen maken in aanvankelijk voor 2020 en 2021 geplande uitgaven of activiteiten die uitgesteld zijn. We willen u hier binnenkort graag meer over vertellen! Zoals u leest hebben er ondanks alles best veel activiteiten plaatsgevonden dit jaar. Dit was zonder de toemolozende inzet van onze vrijwilligers en steun van onze relaties niet mogelijk geweest. Namens de hele stichting dank ik u allen hartelijk!

Carina Boom,
Voorzitter Stichting Behoud van 't Oud

Inhoudsopgave:

Voorwoord pag. 1
Beste donateurs pag. 3
Textiel pag. 4
Genealogie pag. 5
Schaven pag. 6
Aardewerk pag. 7
Kinderboeken pag. 8
Deurkrukken pag. 11
Onze collectie pag. 13
Vacatures pag. 13
Stichting Frames pag. 15

Colofon:

Samenstelling en redactie: Stichting Behoud van 't Oud
Collectiebeheerder: Jos Kruiper
Stichting Framed

Druk: Concerndrukkerij Almelo - Uitgave Nr. 1 - 2022

Jaarlijkse donatiebijdrage 15 euro.
Bankrekening NL80Rabo0123949580
t.n.v. Stichting Behoud van 't Oud

Beste donateurs,

Graag informeren we u over de stand van zaken van Stichting Behoud van 't Oud. U vraagt misschien af wat doet Stichting Behoud van 't Oud? Heel simpel gezegd: Stichting Behoud van 't Oud wil Nederlands Cultureel Erfgoed met name objecten uit grootmoederstijd behouden voor het nageslacht, niet alleen objecten maar ook het verhaal van de gebruiker.

Ons eerste uitgave van 2022 met verschillende onderwerpen. Nieuwsgierig? Lees gauw verder!

In ons nieuwe magazine willen wij objecten uit onze collectie, lees vaak een object uit grootmoederstijd en het verhaal van de gebruiker behandelen. Met heel veel achtergrondinformatie.

Wij durven te stellen dat onze grote collectie objecten in eigendom van onze Stichting Behoud van 't Oud de geschiedenis van Nederlands cultureel erfgoed weerspiegelt. Ambitieuw? Misschien! Een uitdaging? Eigenlijk niet!

In dit nummer vindt u, zoals geschreven, een uitgebreid aantal artikelen, wetenswaardigheden en achtergrondinformatie over Nederlands Cultureel erfgoed. Objecten uit Nederlandse samenleving die gebruikt zijn geweest in huis of werkplaats behouden voor het nageslacht. Met al deze objecten exposeren wij in diverse instellingen.

Niet alleen objecten behouden maar ook het verhaal van de gebruiker vinden wij belangrijk. Daarnaast vinden wij het organiseren van maatschappelijke activiteiten zoals: filmvoorstellingen, taxatiedagen, lezingen, enz. belangrijk om onze doelstelling na te streven.

Al onze activiteiten zijn altijd gratis. Een stichting met een duidelijke passie. Stichting Behoud van 't Oud is in 2009 opgericht met als doelstelling "het behouden van Nederlands cultureel erfgoed in bijzonder objecten uit dagelijks leven".

Sinds oprichting zijn wij een Anbi instelling. Legaten, donaties en giften aan Stichting Behoud van 't Oud zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Steun daarom Stichting Behoud van 't Oud met haar uitdagingen en word donateur.

Bankrekening NL80Rabo0123949580 t.n.v. Stichting Behoud van 't Oud Hartelijk dank voor uw financiële steun!!!

Met vriendelijke groeten,

Penningmeester van stichting Behoud van 't Oud

Textiel

Al duizenden jaren lang.

Onze collectie omvat diverse objecten welke gerelateerd zijn aan textiel. Zoals textielspoelen, vlaskammen, merklappen, handnaaimachines maar ook kleding enzovoort.

Mensen maken al heel lang gebruik van technieken om textiel te maken: wat men weet is dat in Egypte sinds 3400 jaar voor Christus al wordt gesponnen en geweven met katoen. Datzelfde geldt voor China, maar dan met met zijde, sinds 2600 voor onze jaartelling. Rond het einde van de 17e eeuw begon de export van Nederlands textiel te groeien. Doordat er gezocht werd naar arbeiders die werkten voor lage lonen, werd de productie veelal verplaatst naar dorpen in onder andere Noord-Brabant maar ook in Overijssel. Belangrijke plaatsen in de geschiedenis van de Nederlandse textielindustrie zijn dan ook Tilburg, Winterswijk, Almelo, Enschede, Helmond, Veenendaal, Goirle, Gemert, Geldrop en Eindhoven.

In de beginjaren van de textielproductie werd er vooral wollen stof geproduceerd. Tilburg en Geldrop waren de belangrijkste locaties voor de wolproductie. Ruwe wol werd veelal geïmporteerd vanuit het buitenland, onder andere uit Spanje. Rond 1800 ontstonden de eerste spinnerijen die dankzij wind- en waterkracht mechanisch werkten. Vanaf ongeveer 1850 begonnen er grote textiel-

fabrieken te ontstaan die met machines werkten en zo-doende meer konden produceren. In de 19e eeuw nam ook de productie van linnen en katoen toe. Er waren werklieden van allerlei specialisaties, zoals scheerders en spinners, maar de handel en verkoop van het textiel werd geregeld door fabrikanten.

Aan het begin van de 18e eeuw werkte bijna een derde van de beroepsbevolking in de textielindustrie. Dit aantal nam in de 20e eeuw snel af. In 1957 waren er nog 168 wol bedrijven, in 1977 waren dit er al 130 minder en werkten nog maar 2000 mensen in de industrie. De belangrijkste redenen voor de afname waren:

Het instellen van de Europese Economische Gemeenschap (EEG) waarbij handel binnen Europa makkelijker werd.

Toename van goedkope productie in lagelonenlanden.

De economische crisis van 1929.

Toenemende concurrentie uit andere delen van de wereld.

In het jaar 1950 besloeg de textielindustrie in Nederland nog ruim een vijfde van het binnen-

lands product, aan het begin van de 21e eeuw was dit nog maar 2,3 procent.

Een belangrijke speler in de hedendaagse Nederlandse textielindustrie is het bedrijf Koninklijke Ten Cate NV uit Almelo. Dit bedrijf werd opgericht aan het einde van de 17e eeuw en is inmiddels uitgegroeid tot een multinational en tot marktleider in industrieel textiel. Om de crisis in de textielindustrie aan het begin van de 20e eeuw op te vangen, richtte het bedrijf zich op diversificatie. Er werd bijvoorbeeld stof voor Levi's jeans geproduceerd maar ook plastic verpakkingen.

Een belangrijk onderdeel van de Koninklijke Ten Cate NV is de glasvezelweverij waar technisch textiel geproduceerd wordt. Sinds begin jaren '70 is het bedrijf zeer actief in tapijten en kunstgras. Tegenwoordig worden er bovendien brand- en kogelwerende uniformen voor het Amerikaanse leger geproduceerd. Wij hebben van genoemde firma diverse stempels uit beginperiode van hun bedrijf voor onze collectie in ontvangst mogen nemen.

Genealogie

De term genealogie is afkomstig uit het Grieks en betekent letterlijk 'geslachtskunde' of geslachtsregister. Genealogie kan op twee zaken duiden:

De wetenschap die zich bezighoudt met stamboomonderzoek c.q. de verwantschap van geslachten.

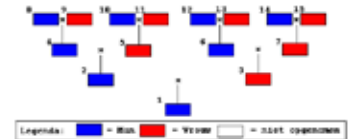
Een genealogisch overzicht van het complete nageslacht via de mannelijke lijn van een bepaald persoon, lees: een mannelijke stamvader, of een echtpaar.

Genealogie als wetenschap

Genealogie wordt door veel mensen als hobby bedreven. Via regionale archieven, online genealogische gegevens, de heraldiek en/of krantenarchieven als Delpher zetten mensen dan hun eigen familiestamboom in elkaar. Hierbij is het van groot belang om te weten op welke plekken er informatie gezocht moet worden en wat specifieke termen uit de genealogie die gebruikt worden, betekenen.

Kwartierstaat:

een genealogisch overzicht van alle voorouders van een bepaald persoon.

Naam genealogie:

Een genealogisch overzicht van mensen met dezelfde familienaam.

Burgerlijke Stand, Officiële registers met geboorte-, huwelijks- en overlijdensaktes, zoals ingevoerd door Napoleon Bonaparte in 1811. In tegenstelling tot het bevolkingsregister geeft de Burgerlijke Stand alleen momentopnames.

Deze aktes gelden als de juridische grond voor het bepalen van iemands iemands daadwerkelijke naam, geboortedag, huwelijk en sterfdatum.

Attestatie, Het bewijs van lidmaatschap dat een kerklid van de kereraad ontving als hij/zij naar een andere woonplek verhuisde of elders trouwde. Dit werd vermeld in lidmatenregisters ('Met attestatie vertrokken naar/ingekomen uit') en trouwboeken ('Getrouwd met attestatie van').

Patriciaat, Benaming voor de adellijke families die met name in de Republiek van de zeventiende en achttiende eeuw als een soort kliek (regenten) de politieke macht handen hadden. De geschiedenis van deze mensen met blauw bloed is vaak goed vastgelegd in genealogische 'blauwe boeken' en geschiedenisboeken.

De genealogie is in het verleden, met name in de Oudheid, Middeleeuwen en vroegmoderne tijd, vaak misbruikt door koningen, regenten en mensen met pretenties om hun koninklijke afstamming te legitimeren. Dit gegeven maakt kritisch genealogisch onderzoek noodzakelijk. Vooral als het gaat om de periode vóórdat de Burgerlijke Stand in Nederland geïntroduceerd werd, dus 1811. Zo zijn veel geslachtsregisters in geschiedwerken onbetrouwbaar.

Er is nog veel meer te vertellen over genealogie maar dat geeft onzes inziens alleen maar ruis. Bent u nieuwsgierig

wie uw voorvaderen waren of wat zij deden of wat uw achternaam betekent? Onze commissie genealogie helpt donateurs en begunstigers gratis aan informatie naar uw zoektocht.

Onze website en haar informatie richt zich met name op naam genealogie. Zo hebben wij vrijwel alle voorkomende achternamen in Nederland kunnen achterhalen. Ook hebben wij een aanvang gemaakt met verklaring van achternamen. Maar er is veel meer te ontdekken op onze website.

Schaven

Onze collectie schaven is fors gegroeid dankzij een schenking van museumfabriek Winterswijk. Onze huidige collectie omvat nu honderden schaven. Wat is een schaaf eigenlijk?

Schaven is een verspanings techniek waarbij materiaal per strook wordt afgenomen met een schaaf in een snijbeweging. Materialen die geschaafd worden zijn bijvoorbeeld hout of metaal echter ook

in het huishouden wordt geschaafd zoals ijs om schaafijs te maken of kaas met een kaaschaaf. Onze collectie schaven omvat schaven met een korte slag voor houtbewerking. Zoals profielschaven in vele varianten en merken.

De merktekens op blok- en profielschaven die de schavenmaker aanbracht. Op de voorzijde, de kopse kant, van het houten gereedschap plaatst de maker zijn merk- of gildeteken, op de achterzijde staan initialen van de bezitter. Weet u? Dat beitels van houten profielschaven werden vroeger bijna of nooit geslepen want dan werd het profiel anders door het slijpen en dan kon je er niet meer mee schaven daarom werden ze, als stomp waren altijd gewet met een specialwetsteen dan bleef het profiel hetzelfde.

Aardewerk

Onze collectie omvat vele aardewerken objecten zoals potten en kruiken uit 15e, 16e 17e en 18e eeuw. Maar ook romaans aardewerk en van recenter datum. Onze tegel-collectie is klein te noemen evenals onze collectie bouwmaterialen van aardewerk.

Aardewerk is tot ongeveer 1100 °C uit klei gebakken keramiek, zoals vaatwerk, potten, schalen, drinkbekers, kruiken en tegels.

In de ruime zin van het woord, slaat het woord aardewerk

op de voorwerpen die gebakken zijn uit aarde (in dit geval klei), maar ook op het materiaal waaruit deze voorwerpen bestaan (zoals in "ze zijn van aardewerk").

Aardewerk is zachter en minder duurzaam dan steengoed en porselein, maar het is veel gemakkelijker en goedkoper te maken. Vanwege de porusheid van aardewerk dient het vrijwel altijd

geglazuurd te worden. Keramiek is pas steengoed als het op een temperatuur van meer dan 1200 °C is gebakken. Goede klei voor deze producten is kaolien (China-clay), een fijne witbakkende kleisoort.

Grijsbakkend en roodbakkend aardewerk is gemaakt van dezelfde klei. Door de luchttoevoer te beperken – reducerend bakken – is er een laag zuurstofgehalte en krijgt het ijzer in de klei een grijze kleur. Door meer zuurstof toe te voeren – oxiderend bakken – kleurt het ijzer in de klei rood.

Aardewerk in eenvoudige vorm is gemaakt van leem of klei, veelal gehaald langs rivieren. Deze worden na droging gebakken en daardoor hard. Door de hoge temperatuur bij het bakken zijn de kleideeltjes aan elkaar geklit of gesinterd. Het materiaal zal dan meestal niet meer door water worden verweekt en uiteenvallen, maar bijvoorbeeld het

zwarte aardewerk uit de omgeving van Mohács is zonder nabehandeling niet watervast.

Een mindere soort klei kan niet met hoge temperaturen worden gebakken en blijft poreus. Dit moet dan met een glazuurlaag worden bedekt om waterdicht te worden. Voor glazuur, een glassoort, wordt lood- of tin glazuur gebruikt. Dit smelt bij niet te hoge temperatuur en vloeit over het oppervlak van het product. Loodglazuur kan transparant of dekkend van kleur zijn. Tin glazuur geeft een ondoorzichtige witte laag. Zoutglazuur wordt meestal aangebracht op steengoed.

Ook worden glazuren gebruikt om het aardewerk van diverse kleuren te kunnen voorzien. Rood en pastelkleuren worden nadien opgebracht, omdat deze kleuren verbranden bij hoge temperaturen. Ook goudbeschildering wordt pas aangebracht na de eerste bakking in moffelovens.

Oplossingen van zilver of koper kunnen eveneens een goudglans verlenen aan keramiek.

Aardewerk voor bouwkundige doeleinden is feitelijk bouw- of woonkeramiek.

Moffeloven

Kinderboeken

Onze collectie kinderboeken groeit gestaag. Momenteel is het merendeel van onze collectie (kinder-) boeken maar ook lagere schoolboeken

enz. opgeslagen in ons depot onder het gemeentehuis. Vrijwilligers van onze stichting hebben afgelopen maanden koortsachtig gewerkt om alle Nederlandse uitgeverij in beeld te brengen en ook hun uitgaven. Doelstelling was om 2021 gereed te komen met deze monsterklus maar dat is niet helemaal gelukt, wel bijna. Ook zijn vrijwilligers bezig geweest om de boeken te inventariseren allereerst alfabetisch op uitgeverij daarna op alfabetisch op naam van schrijver. Vervolgens zal onze fysieke collectie gekoppeld worden aan verzamelde gegevens op onze website met barcode.

Historie van kinderboeken

1600-1800

In 1778 verschijnt *Proeve van kleine gedigten voor kinderen*, een boek dat vaak wordt omschreven als het eerste kinderboek in de Nederlandse literatuur. Vóór 1778 wordt er natuurlijk ook al gelezen door kinderen,

bijvoorbeeld in catechismussen, gedichtenbundels, abc-boeken, schoolboeken en centsprenten. Al deze boeken zijn meer religieus of opvoedkundig van aard dan dat ze ontspanning bieden. Maar de Kleine gedigten van Hieronymus van Alphen zijn bijzonder omdat ze in eenvoudige poëtische taal zijn geschreven en een directe weergave zijn van gebeurtenissen uit het kinderleven. Van Alphen had vele navolgers, zoals Pieter 't Hoen, die in hetzelfde jaar 1778 een Nieuwe proeve van klijne gedichten voor kinderen publiceerde.

1801-1900

In de negentiende eeuw ontwikkelen de technische mogelijkheden voor druk en illustratie zich in rap tempo. De oplagen worden groter en de boeken worden steeds mooier geïllustreerd, in de tweede helft van de eeuw ook in kleurenlithografie.

Klassieken worden bewerkt voor de jeugd en bakerrijmen en prentenboeken vinden hun weg naar de kinderkamer. De brave Hendrik ziet in 1810 het licht en beleeft in 1877 zijn 60ste druk. J.J.A. Goeverneur bewerkt Prikkebeen voor het Nederlandse kind, Jan Pieter Heije schrijft vele gedichten en liederen om kinderen vaderlandsliefde bij te brengen, en Theo van Hoytema maakt op het einde van de eeuw zijn prachtige

steendrukken voor Het leelijke jonge eendje. In 1891 schrijft C. Joh. Kieviet Dik Trom, een boek dat ruim 100 keer herdrukt zal worden in de twintigste eeuw.

1901-1940

De 'eeuw van het kind' is angebroken en de kinderkamer wordt een beschermd gebied. Toch wordt de jeugd de harde realiteit niet onthouden: Afke's tiental geeft een beeld van de schrijnende armoede op het platteland. Daarnaast worden er fantasieverhalen met een happy end geschreven en gelezen. Uit het buitenland komen Peter Pan, Babar en Winnie de Poeh. Nederland produceert boeken over kwajongens met een gouden hart: Krui meltje en Pietje Bell. De meisjes moeten het doen met andere rolmodellen: Joop ter Heul, Roswitha en Lijsje Lorresnor. In deze periode worden boeken over sport, met name voetbal, populair.

1941-1960

In de Tweede Wereldoorlog blijft het traditionele jeugdboek verschijnen. Slechts een enkel boek kan als nationaalsocialistisch worden gekwalificeerd. In 1947 verschijnt de eerste druk van Het achterhuis van Anne Frank. In de jaren vijftig winnen De Gouden boekjes de harten van ouders en kinderen. Annie M.G. Schmidt en Han G. Hoekstra brengen humor en tegendraadsheid voor kinderen, en Dick Bruna debuteert met zijn prentenboeken met elementaire vormen. Miep Diekmann en An Rutgers

van der Loeff schrijven realistische verhalen over moeilijke onderwerpen, maar ook traditionele meisjesboeken en spannende jongensboeken zoals Arendsoog blijven populair. Ballonstrips beginnen aan hun opmars.

1961-1980

Belangrijke schrijvers van fantasieverhalen zijn Paul Biegel en Tonke Dragt. Kinderliteratuur krijgt meer aandacht – er worden voor het eerst prijzen toegekend voor jeugdboeken. In de jaren zeventig ontstaat een maatschappelijk debat over de inhoud van het kinderboek. Ouderwetse rolpatronen met vaders achter de krant en moeders bij het aanrecht zijn het doelwit van actiegroepen. Ze geven brochures uit met een keuze van titels waarin eigentijdse leefvormen en onderwerpen aan bod komen. Willem Wilmink, Guus Kuijer en Els Pelgrom schrijven realistische gedichten en verhalen, en Wim Hofman en Joke van Leeuwen schrijven én illustreren beiden kinderboeken. Prentenboeken vormen een belangrijk deel van het aanbod.

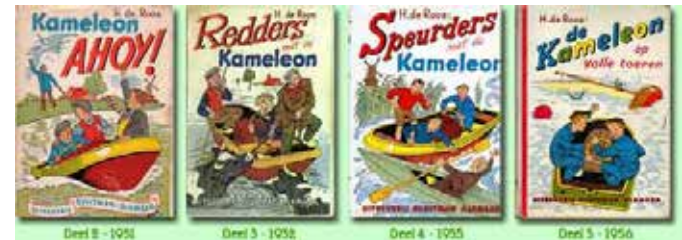
1981-1995

Het literaire kinderboek wint terrein. Prijzen voor jeugdboeken gaan naar boeken die door een jury van volwassenen worden gekozen. Daar komt kritiek op. Als tegenwicht worden kinderjury's gevormd, die hun eigen toppers uitkiezen: Carry Slee, Jacques Vriens en Paul van Loon zijn favoriet. De eerste prentenboeken over Kikker

van Max Velthuis verschijnen, en The Tjong Khing, het echtpaar Schubert, de zusjes Heymans en Friso Henstra maken mooie illustraties voor kinderen. Realistische onderwerpen als oorlog, seks en drugs worden voor de oudere jeugd niet geschuwd.

Na 1996

Alleen de toekomst zal leren welke schrijvers en welke publicaties uit de meest recente jaren de tand des tijds zullen doorstaan. Veel publieke aandacht of hoge oplagecijfers zeggen meer over mediahypes en geslaagde uitgeverstrategieën dan over duurzame kwaliteit, maar er worden nog steeds literaire juweeltjes geschreven. Griezelve verhalen en 'zelfhulp'-boeken in de categorie 'Hoe overleef ik...' doen het in deze jaren erg goed. Er is voor elk wat wils op de markt, van hooglitteraire poëzie tot seriewerk over meisjes en paarden en jongens en voetbal. Een opmerkelijke ontwikkeling is de terugkeer van het typische meisjes- en jongensboek.

Deurkrukken

Onze collectie omvat vele soorten deurkrukken uit afgelopen tientallen en honderden jaren. Je gebruikt deze uitvinding waarschijnlijk tientallen keren per dag zonder het in de gaten te hebben: de deurknop. Met dit instrument open en sluit je immers de deuren op kantoor, in je huis en op talloze andere locaties. Maar waar komt de deurknop eigenlijk vandaan?

De oudste bekende voorloper van de deurknop dateert al uit de steentijd. In 2010 groeven archeologen in Zwitserland namelijk een 5.000 jaar oude deur op, de oudste gevonden deur van Europa. Dit exemplaar bestond uit hout en was grotendeels intact gebleven. Hierdoor troffen de archeologen ook een deurknop op deze deur aan, die daarmee de oudste bewaard gebleven deurklink is. Deze bestond net als de deur geheel uit hout.

Over de vroege geschiedenis van de deurknop is weinig bekend, doordat er geen grote onderzoeken naar zijn gedaan. Het is in ieder geval wel bekend dat de Romeinen ook deurknoppen gebruikten voor hun insulae (appartementen). Deze werden soms gecombineerd met sloten met een sleutel, maar dit was eerder de uitzondering dan de regel. Daarnaast vonden archeologen in de jaren '30 ook bronzen deurehendels op de schepen bij het Meer van Nemi in Italië.

Tijdens de vroege middeleeuwen vonden er wat deurknoppen betreft nauwelijks innovaties plaats. De meeste middeleeuwse huizen bestonden immers uit één grote ruimte, waardoor er binnenshuis ook geen deuren waren. De buitendeur sloot men bovendien niet met een slot af, maar met een houten balk aan de binnenkant. Hierdoor was er weinig noodzaak om ingewikkelde deurknoppen te ontwikkelen. De deurklinken van De Oude Deurklink zouden in de middeleeuwen dan ook een stuk minder goed hebben verkocht dan tegenwoordig.

Vanaf het jaar 1000 kwam hier geleidelijk aan verandering in. Smeden begonnen deurklinken van metaal te maken, die meestal de vorm van een deurknop of een ronde ring. Deze bestonden zowel uit hout als metaal en waren

meestal eenvoudig van vorm. Een van de best bewaard gebleven voorbeelden hiervan zijn de deuren van Westminster Abbey in Londen. In de zestiende eeuw begon het gebruik van deurklinken flink toe te nemen.

Door de stijgende welvaart werden de woningen van rijke stedelingen namelijk steeds luxer. Hierdoor konden ze het zich ook veroorloven om meerdere kamers met elk een eigen functie te laten aanleggen. En hierbij was het wel zo fijn om ook wat privacy te hebben. Daarom werden deuren steeds vaker voorzien van een mechanisme om ze af te sluiten.

Dit waren niet alleen sloten, maar bijvoorbeeld ook metalen grendels die horizontaal voor de deur konden worden geschoven.

Tot begin negentiende eeuw waren dergelijke metalen deurknoppen alleen voor de rijke bovenlaag weggelegd. Hierdoor lieten welgestelden ook uitgebreid versierde deurknoppen maken voor in hun woning. Deze functioneerden als een soort statussymbolen; wie zich dit soort deurknoppen kon veroorloven, moest immers wel heel rijk zijn. Om deze rede liet ook de Franse koning Lodewijk XIV zijn paleis in Versailles voorzien van uitbundig gedecoreerde deurknoppen.

Pas in de loop van de negentiende eeuw vond de metalen deurknoppen ook zijn weg naar het 'gewone' volk. De Industriële Revolutie maakte de massaproductie van deze mechanismen namelijk mogelijk. Hierdoor werden deurknoppen een stuk goedkoper, waardoor ze ook voor de middenklasse en arbeiders binnen handbereik kwamen. Tegen het einde van de negentiende eeuw waren ze dan ook niet meer weg te denken uit moderne huizen.

Aan het begin van de twintigste eeuw begonnen ook architecten zich voor de deurknop te interesseren. Grote namen als Peter Behrens, Walter Gropius en Antoni Gaudí ontwierpen elk hun eigen deurknoppen. Hierbij stond naast de functionaliteit ook het design centraal; de deurknoppen moesten goed in de ruimte passen. Daarmee was de plaats van de deurknop definitief gevestigd als onderdeel van onze woonruimtes. Tegenwoordig is de deurklink dan ook niet meer weg te denken uit onze samenleving en maakt onze collectie intressanter.

Peter Behrens

Walter Gropius

Antoni Gaudí

Onze collectie

Onze gehele collectie omvat vele duizenden objecten en kunstvoorwerpen die een relatie hebben met de kunst, geschiedenis en cultuur van Nederland. De collectie omvat meer dan 100.000 objecten, zoals prenten, gereedschap, fotografica, textiel, glas, kunstnijverheid, archeologie en dagelijkse gebruiksvoorwerpen.

De collectie van onze stichting bestaat uit twee delen. De platte zaken – zoals foto's, Ansichtkaarten, boeken en documenten – deze worden voornamelijk beheerd in het archief in de kelder van Gemeentehuis Wierden. Daarnaast heeft de stichting een verzameling objecten onder zijn beheer. Deze worden deels geëxposeerd in de vaste opstelling, deels middels wisselexposities en deels staan ze in het depot.

Vacatures

Momenteel zijn wij op zoek naar een vrijwilliger die het leuk vindt om ons dagelijks bestuur te ondersteunen met haar activiteiten. Deze activiteiten kunnen grotendeels vanuit huis gedaan worden en zal gemiddeld 2 uur per maand aan tijd vergen.

DAGELIJKS BESTUUR

Ook zoeken wij een vrijwilliger die het leuk vindt om een bijdrage te leveren in commissie collectiebeheer en bijvoorbeeld leuk vindt om elke drie maand een vitrinekast in te richten in een (zorg-) instelling. Deze activiteit zal doorgaans 1 uur per maand van uw tijd vergen.

Voor info; stichtingbvho@hotmail.com

Stichting Framed

Stichting Behoud van 't Oud en Stichting Framed werken nauw samen.

Wie is stichting Framed

Stichting FRAMED is een ontmoetingsplek voor mensen met een interesse in fotografie en beeldende kunsten. Stichting FRAMED is voor iedereen toegankelijk en biedt een platform, kenniscentrum en heeft een uitgebreide mediatheek op het gebied van beeldende kunsten. Het hele jaar door worden er diverse evenementen, photowalks en bijzondere uitstapjes georganiseerd, waaraan iedereen kan deelnemen, ongeacht leeftijd en ervaring. Daarnaast organiseert Stichting FRAMED maandelijks de bijeenkomsten van Fotogroep Enschede. Ook houden we lezingen, waaronder met top-fotografen uit binnen- en buitenland, organiseren tentoonstellingen in de eigen galerie of op externe locaties. Er wordt regelmatig aan diverse educatieve projecten meegewerkt. Als uitgangspunt geldt voor alle initiatieven het Pay-It-Forward-principe.

Stichting FRAMED is in 2015 opgericht door 2 Photographers en organiseert o.a.:

Fotogroep Enschede - maandelijks foto- en portfoliobesprekingen in centrum Enschede

Photowalks Twente - bijzondere fotografische uitstapjes voor iedereen ongeacht kennis en niveau.

Voor de Scott Kelbyorganisatie werd in 2018 de World Wide Photowalk Paris ontwikkeld en in april 2019 kon men met Stichting

Framed achter de schermen fotograferen op UNESCO werelderfgoed Zeche Zollverein.

Fotografen Netwerk - ontmoetingen tussen professionals en/of amateurs met lezingen, voorlichtings- techniek- en informatie-bijeenkomsten met externe gasten en gast-fotografen zoals wereldberoemd MAGNUM fotograaf Carl de Keijzer

Framed Art Gallery - eigen kunstgalerie gelegen aan de Cultuurmijl in Enschede Roombeek, te midden van prijswinnende architectuur, musea en vele culturele instellingen.

Fotogroep Enschede: Foto- en portfolio besprekingen

Onder de naam Fotogroep Enschede organiseert Stichting FRAMED maandelijks bijeenkomsten onder leiding van professionele fotografen, waarbij vrij werk en thema foto's, maar ook complete portofolio's worden besproken. Deelnemers krijgen maandelijks een thema foto-opdracht die hen uitdaagt out of the box te denken. Het vrije werk en de portofolio's van de deelnemers krijgen extra veel aandacht in de uitgebreide persoonlijke besprekingen. Door deze unieke combinatie worden de deelnemers maximaal uitgedaagd en ondersteunt en komen altijd alle interesse gebieden en specialismen aan bod.

Nieuwe deelnemers zijn welkom,
dus meld je aan!

BEGUNSTIGERS

Brasserie Restaurant
De IJzeren POT
Party- en Bedrijfs catering Wierden, tel.: 0546 - 812 318

Uw professioneel partner voor Finance en HRM.
Meer dan alleen advies.

LOONBEDRIJF/LANDBOUWSERVICE
JANSEN EUPE & ZN

